

Trenden som möjliggör snabbare anpassningar av webben – no programming

Låt oss utgå från att ert företag inte är statiskt. Att det faktiskt sker förändringar hos er hela tiden, både internt i er organisation, i era produkter och i ert erbjudande till era kunder. Detta white paper handlar om hur ni får detta att avspeglas även utåt, via er viktigaste kontaktyta med omvärlden – er webbplats. Vi ger en snabb inblick i hur dagens och framtidens CMS (Content Management System) ger användare utan teknisk kompetens allt mer makt över ett företags webbplats genom att erbjuda helt nya möjligheter att bygga och redigera på egen hand.

Av samma skäl som du inte låter någon på Microsoft skriva dina brev, bara för de skapat det ordbehandlingsprogram du använder, ska du inte anförtro innehållet på din webbplats till den utvecklare som byggt den. Tyvärr är det fortfarande alltför många som faktiskt gör just det.

Internet är fortfarande en nyhet – även om det inte stannade vid en fluga

Trots att Internet idag är en naturlig och självklar del av både näringsliv och fritid, är det vissa saker som påminner om att det faktiskt ändå är en relativt ny företeelse. Det faktum att många inte har kontroll över innehållet på sin egen webbplats är ett exempel. Okunskap om webbuppdatering internt i organisationen är ett annat. Resultaten av detta blir slående, när enkla uppdateringar av företagets förstasida snabbt blir omständliga förfrågningar till IT-avdelningen, där ärendet får slåss om resurser med betydligt mer komplicerade utvecklingsprojekt av affärssystem och annat. Eller när nödvändiga förändringar av innehållet på hemsidan får stå tillbaka för andra IT-projekt med högre prioritet, eller av rädsla för att sätta den dyra externa IT-konsulten i arbete. Men, den tiden är snart förbi. Kom ihåg vad som hände med ”desktop publishing” på 80-talet¹.

En ny bransch växer fram

Idag finns en uppsjö av verktyg för att hantera innehållet på hemsidor, och fler kommer till hela tiden. Förra året fanns cirka 225 olika system och lösningar för ”content management” (CM)² att välja bland, och idag är fler än 1200 listade på jämförelsesajten cmsmatrix.org (även om en och annan försvinner från marknaden för att de inte håller måttet eller blir uppköpta av andra aktörer). År 2007, då denna bransch fortfarande var i sin linda, förutspådde undersökningsföretaget WinterGreen att marknaden för CMS skulle omsätta 13,7 miljarder kronor år 2014, ungefär en femdubbling av storleken 2007. Den prognosen har fått uppdateras åtskilliga gånger sedan dess; år 2011 var marknaden värd 54 miljarder kronor globalt.

Allt handlar om det som egentligen är en självklarhet: företag måste äga hanteringen av sitt eget innehåll på webben.

¹ När företag fick tillgång till enkla och användarvänliga verktyg för att själva skapa snygga presentationer (läs PowerPoint, Keynote etc) gick en hel bransch under inom loppet av ett år.

² Enligt en marknadsöversikt gjort 2011 av Martin Edenström, fristående bloggare med CMS som expertområde.

Vad dagens CMS bör klara av

Innehållshantering är ett vitt begrepp. Men i webbvärlden menas vanligen konsten att hantera det innehåll som publiceras på webbplatser, inget annat. Definitionen av ett CMS-system är i grunden³ en serverprogramvara som möjliggör för användare att utan särskild teknisk kompetens skapa och ändra innehåll på webbplatser. Trots det var de första CMS-verktygen som såg dagens ljus redan i slutet av 90-talet omständliga och otympliga, med funktionalitet i nivå med de allra första ordbehandlarna. De var våldsamt dyra, så endast de allra största företagen hade råd att använda dem. När CMS-verktygen så småningom blev tillgängliga för en bredare marknad som ställde allt högre krav på funktionalitet var komplexiteten fortfarande ganska hög. Arbetet med att ta fram och underhålla en webbplats har till mångt och mycket legat i händerna på programmeringskunniga anställda eller externa resurser. De kostnader och ibland den resursbrist på IT-avdelningen som förknippats med utveckling och uppdatering av webbplatser har drivit på en ny trend hos CMS-leverantörerna nämligen att sätta användaren i fokus och erbjuda enkelhet. Idag ger verktygen i framkant även den mest otekniske möjlighet att skapa en hel webbplats från grunden, med riktigt avancerade och dynamiska funktioner. Utan att ägna IT-supporten en tanke.

CMS-verktyg som har användaren i fokus

Användbarhet (usability) är ett centralt begrepp i modern mjukvaruutveckling. Detta gäller i allra högsta grad utvecklingen inom CMS, där ett stort antal användare med vitt skilda förutsättningar och kompetenser enkelt ska kunna sköta hela innehållet på en webbplats. Utan att vara beroende av IT-konsulter, webbutvecklare och programmerare.

Vad detta innebär för förväntningarna på dagens CMS-verktyg, beskrivs kortfattat i det följande:

CMS som portal

Ett sätt att öka användbarheten är att skapa ett gränssnitt som användaren känner igen sig i. Idag finns det CMS där användaren landar i en portal, varifrån man når alla de verktyg som behövs för att skapa och hantera innehåll på webbplatsen. Allt från de allra enklaste till de mest avancerade modulerna.

Kostnadseffektivitet

Dyr implementering skapar trösklar. Med komponenter som lättanvända användargränssnitt, integrerad hjälp och snabb resultatvisning är man snabbt igång och kostnader för utbildning kan hållas nere. Att enkelt kunna skapa mallar direkt i verktyget minskar behovet av extern kompetens för att förändra utseendet på webbplatsen. Plattformsberoende verktyg gör att driften kan skötas på en befintlig plattform och kräver således ingen ny kompetens.

Lättanvänt och bekant användargränssnitt

Många CMS-verktyg är av tradition svåra att ta till sig, mycket beroende på att de består av olika delar som har utvecklats vid olika tider och för olika behov. Ett modernt CMS skall vara konsistent och genomtänkt, med en lättillgänglig användbarhet i alla delar. Användaren bör dessutom bara ha tillgång till de funktioner han givits behörighet till.

³ James Williamson, lynda.com

WYSIWYG-redigering

Istället för att som förr behöva koda direkt i HTML eller annat programmeringsspråk för webben, kan man numera göra alla redigeringar direkt i ett användarvänligt gränssnitt som visar hur innehållet kommer att se ut medan man arbetar med det. Ungefär som ett ordbehandlingsprogram. WYSIWYG står för What You See Is What You Get.

Lättillgänglig hjälp

Alla kör vi fast emellanåt. Att snabbt få hjälp till självhjälp bör idag ses som en självklarhet. Det ska vara så enkelt som att man endast genom ett litet knapptryck ska kunna få upp ett hjälpavsnitt för just den modul man för tillfället använder. Onlinehjälp som då visas i t ex webbläsaren ska alltid vara synkroniserad med systemets senaste version så att man inte behöver leta sig fram till rätt kommandon. Behovet av tryckta manualer har i dagens systemmiljöer försvunnit helt.

Anpassad funktionalitet

Rollbaserade behörigheter som styr på en granulär nivå vad en användare ser och kan göra minskar risken för fel till följd av ”den mänskliga faktorn” samt förenklar för användaren att identifiera var i CMS-verktyget dennes uppgifter ska skötas. Användaren får på detta sätt tillgång till information som är anpassad för hans eller hennes roll så att t.ex. en ovan användare ser mindre delar av systemet än en mer van.

Fokus på tillgänglighet

Moderna CMS utgår hela tiden från att webbplatsen skall vara tillgänglig för besökaren. Tillgängligheten och funktionaliteten ska kunna testas och verifieras simultant med editering, före publicering. Ungefär som ordbehandlarens stavningskontroll.

Flerspråksstöd

På internet blir nationsgränser och nationaliteter snabbt underordnade. Därför är det viktigt att bygga sin webbplats förberedd för olika språk. Ett CMS bör därför ha stöd för detta, olika översättningar ska kunna lagras centralt så att besökaren möts av det språk som passar bäst.

De flesta CMS-verktyg är idag helt internetbaserade, vilket innebär att ingen lokal installation behövs på den enskilda datorn. Webbplatsen kan därmed administreras var som helst, det enda som behövs är tillgång till en internetbrowser och inloggningsuppgifter. Allt innehåll lagras i databaser med åtkomst via webben.

Att bygga och underhålla en hemsida utan att skriva en enda kodrad

Användbarhet som den beskrivs ovan är början på ett paradigmskifte. Kontrollen över ert företags hemsida flyttar succesivt över till den person/de personer i verksamheten som har som uppgift att utforma och fylla er webbplats med för kunden värdefull information och funktionalitet. Ledtiderna och kostnaderna för att lägga er gamla webbsida på hyllan och lansera en helt ny site med snyggare design, bättre funktionalitet, bättre uppdateringsmöjligheter etc. är idag, med rätt CMS, bara en bråkdel av den investering som tidigare krävts.

I ett traditionellt webbprojektet går processen lite förenklat igenom tre steg; design, utveckling och lansering. Utvecklingsfasen är den fas som utgör den större delen av projektet. Det är då utvecklarna sätter sig ner och tar all önskad design och funktionalitet och programmerar den i CMS:et. Framtagande av HTML-original, uppbyggnad av CSS som styr sidans utseende, programmering med exempelvis Java-script, PHP och Pearl för funktionalitet, det är några av de moment som tillsammans formar en hemsida. Den här fasen kräver därför specialistkunskaper som de flesta företag inte har tillgång till internt.

De traditionella utvecklingsprojekten står dock på historiens rand. Idag finns det CMS med så högt användbarhets-fokus att utvecklingsfasen för en ny webbplats är lika enkelt som att ta fram en PPT-presentation. CMS:et sköter all programmering åt dig. Du behöver därför aldrig arbeta med HTML-original, Java-script eller i CSS utan rör dig i ett användargränssnitt likt vilket Office-program som helst och plockar ihop och flyttar runt

dina olika komponenter (bilder, texter och funktioner) efter tycke och smak. När du sen vill redigera den lanserade siten surfar du helt enkelt in på den sida du vill ändra på och klickar dig in i redigeringsmode direkt.

För er som haft höga utvecklingskostnader i samband med byggandet av nya sidor och varit beroende av IT-avdelningen för att kunna lansera minsta lilla nyhet på er webbplats låter detta kanske som science fiction. Men i takt med att internet utvecklats till att bli en allt viktigare marknadsföringskanal för företagen har framstående CMS-leverantörer insett vikten av att ge makten över webbplatsen åt användaren.

Sammanfattning

Att företags och organisationers webbplatser idag är affärskritiska kontaktytor mot omvärlden är det inte många som tvistar om. Vikten av att marknadsförare och kommunikatörer ska ha full tillgång till det innehåll som visas på webben, utan att behöva gå omvägen över IT-avdelningen eller externa konsulter, är inte lika självklart.

Verktyg för att hantera innehåll på webbplatser, CMS, blir alltmer raffinerade. De första versionerna som kom ut på marknaden var rent textbaserade, helt utan grafiska funktioner. Dagens CMS påminner mer om moderna ordbehandlingsprogram, eller presentationsverktyg, och har gett användare redigeringsmöjligheter som tidigare bara var förunnat tekniskt kunnig personal.

Konsekvensen av dessa nya CMS är en betydligt snabbare utvecklingstakt för webbplatser, där utseende, innehåll och avancerad funktionalitet kan adderas och redigeras utan inblandning från IT-resurser. Med rätt CMS är det idag inte svårare att bygga och redigera en hemsida än att bygga och redigera en vanlig Powerpoint-presentation.

Källor:

mkse.com, Martin Edentsröm 2011

lynda.com, James Williamson 2012

The Future of CMS – 5 Trends To Watch, Tim Parfitt 2012

Om SiteVision

SiteVision är en plattform för portalintegration och webbpublicering (CMS), innehållande en mängd färdiga verktyg som du använder när du bygger din webbplats. SiteVision kombinerar avancerad funktionalitet med ett lättlärt och användarvänligt gränssnitt. Det är ett flexibelt system som passar alla – från det lilla företaget till stora organisationer.

VILL DU VETA MER?

Telefon: 019-17 30 30

Webb: www.sitevision.se